

[Hans Nielsen.]

til det kapitalistiske Sammenbrud. Man har trykket Lønningerne, man har trykket Understøttelserne, man har trykket alle den Slags Udgifter ned og troet, at man kunde trykke dem ned, og samtidig kunde de, der rent økonomisk var i Højsædet, stadig blive siddende deroppe uden at følge efter. Men saaledes er det økonomiske Livs Love ikke. Naar man bliver ved at trykke paa Lønningerne og Understøttelserne, svinder Købeevnen ind. Derefter falder Varepriserne, derefter falder Ejendomspriserne, derefter vandrer vi ganske roligt af Sted mod Ladegaarden alle sammen, hvis vi bliver ved at vandre ad denne Vej. Det har Venstre ikke villet erkende.

Der er et Sted, hvor man efter min Formening nu kommer til at skære ned, og hvor Nedskaeringen ogsaa vil være fuldstændig forsvarlig, og hvor den tillige er ganske nødvendig. Det er med Hensyn til Gælden. Her vil det være nødvendigt at skære ned. Der finder jo nu en Kamp Sted mellem Debitorer og Kreditorer hele Verden over. Det er ikke alene indenfor vort eget Lands Grænser, indenfor Handel, indenfor Landbrug, Industri, kort sagt alle Vegne, men den Kamp foregaar ogsaa Staterne imellem, og Staterne og private Laangivere imellem finder der ogsaa en voldsom Kamp Sted mellem Debitorer og Kreditorer, en Kamp om, hvem der skal betale Gildet, det, som er en Følge af den Nedskaeringspolitik, som er kommet efter Krigen. Der er mange Profeter i vor Tid. Jeg skal ikke forsøge at indlægge mig ny Berømmelse ved at optræde som Profet, men jeg vil dog sige, at naar man ser paa den Kamp, som finder Sted mellem Staterne indbyrdes vedrørende deres Laane-forhold, naar man ser paa den Kamp, der finder Sted ogsaa i det private Liv mellem Debitorer og Kreditorer, og saa ser et Stykke ud i Fremtiden, synes det, som om begge Parter alligevel marcherer efter et Skæringspunkt, hvor de vil mødes og vil blive nødsaget til at skære ned paa Gælden, baade den, som — skal vi sige — Europa har til Amerika, og den, den danske Bonde har til Kapitalisten. Man bliver nødsaget til at skære ned paa denne Gæld. Hvornaar dette Skæringspunkt naas, skal jeg ikke profetere om, men alle Tegn tyder paa, at vi er paa March hen imod det, og jeg kan kun ønske, at den nuværende Regering vil yde sit Bidrag til, at vi kan komme til denne Afgørelse.

Da vi havde Valutalovforslaget til

første Behandling, rejste jeg Spørgsmaalet om en Nedsættelse af den høje Rente, vi har her i Landet. Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal gik straks mod dette Krav, og nogle Dage efter protesterede Sparekassernes Hovedbestyrelser mod mine Udtalelser og hævdede, at Sparekasserne ikke kunde nedsætte Renten. Senere har den højtærede Finansminister i Forbindelse med Nationalbanken optaget dette Spørgsmaal om at faa Renten nedsat, og saa vidt jeg kan se, er Bestræbelserne i saa Henseende ikke standset. Man er ikke naaet saa langt, som man burde naa. Noget har man naaet, idet der dog er Pengeinstitutter, som har nedsat Renten, men man er ikke naaet til at nedsætte den helt endnu, og til Trods for, at Nationalbanken i den sidste Tid har gjort sin Pligt for at søge at trykke Renten, er man heller ikke ad den Vej naaet helt dertil. Efter Nationalbankens Regnskaber er der opkøbt for over 50 Mill. Kr. Obligationer, hvorved Obligationskurserne er steget noget, men efter min Mening ikke tilstrækkeligt. Jeg vil haabe, at Regeringen i Forbindelse med Nationalbanken stadig tager dette Spørgsmaal under Behandling, thi en Betingelse for i det hele at faa Renten ned er, at man faar Obligationskurserne højere op. Ganske vist er de steget en Del, men for at faa Byggeriet sat i Gang og for at faa Arbejder og Forretning til at blomstre er det nødvendigt, at de stiger noget mere.

Professor Birck har været ude paa sin aarlige nationaløkonomiske Cirkustourné rundt i Landboforeningerne og har udtalt sig om Alverdens økonomiske Problemer, og han har ved denne Lejlighed bl. a. udtalt, at den danske Stat snarest burde overtage Nationalbanken *mod Erstatning*. Jeg ved ikke rigtig, om han sagde *full* Erstatning, men i alle Tilfælde mod Erstatning. At Staten skulde overtage Nationalbanken, er en Anskuelse, som ikke er mig fremmed, og som ikke er det Parti, jeg tilhører, fremmed. Socialdemokratiet har i saa Henseende tidligere, ogsaa i 1907, da Oktrojen blev givet Nationalbanken, gjort sig til Talsmand for den Opfattelse, at Staten burde overtage Nationalbanken, men naar nu den lærde nationaløkonomiske Professor kommer og siger, at vi skal overtage den mod Erstatning, uden at der er kædet yderligere Bemærkninger til denne Udtalelse, maa jeg sige, at det er en Udtalelse, som trænger til en nærmere Motivering; thi hvad er det, Staten skal give Nationalbanken Erstatning for? Staten har givet Nationalbanken Seddeludstedelsesret i Henhold til Oktrojen; denne Seddeludstedelses-